

Vuorovaikutusopetus ristipaineessa – teoreettisen ymmärryksen ja työelämätaitojen kartuttaminen sekä asiantuntijuuteen kasvaminen tehokkuuden ajassa.

Puheenvuorossa esitellään Turun yliopistossa viestinnän ja vuorovaikutuksen perusopintojaksojen kehittämistyötä varten kerätyn kyselyaineiston tuloksia ja kehittämistyön lähtökohtia. Kyselyn pohjalta herättelemme keskustelua siitä, millaisia kehittämistarpeita opetukseen kohdistuu ja miten opetusta voidaan kehittää pedagogisesti kestäväällä tavalla kasvavien opiskelijamäärien tarpeisiin aikana, jolloin resurssit eivät kasva ja lisää tehokkuutta edellytetään. Mikä on kielikeskusopetuksen suunta, mikä on sen vaikuttavuus ja millaisia odotuksia siihen kohdistuu?

Keräsimme kyselyaineiston huhti-toukokuussa 2026 perusopintojaksojen opiskelijoilta kurssin päättyessä. Kyselyyn vastasi 185 kandidivaiheen opiskelijaa. Opiskelijat ottivat kyselyssä kantaa opintojaksojen sisältöpainotuksiin ja opetusmenetelmiin sekä viestinnän ja vuorovaikutuksen merkitykseen suhteessa omaan asiantuntijuuteensa ja työelämän tarpeisiin. Lisäksi opiskelijoilta kysyttiin etä- ja lähiopetuksen tarkoituksenmukaisuudesta vuorovaikutuksen opetuksessa ja heidän tyytyväisyydestään opintojaksoon.

Kyselyn vastausten perusteella Turun yliopiston kandidivaiheen opiskelijat kertovat olevansa tyytyväisiä käymäänsä opintojaksoon. Tyytyväisyyttä mitattiin NPS (*net promoter score*) -mittarilla kysyen ”Kuinka todennäköisesti suosittelisit käymääsi kurssia opiskelutoverillesi?” Opiskelijat antoivat perusopintojakson NPS-luvuksi 40,3 (NPS asteikon alin arvo on -100 ja ylin arvo 100). Opiskelijat myös tunnistavat kyselyn perusteella viestintä- ja vuorovaikutustaitojen merkityksen työelämässä. Yli kaksi kolmasosaa (68%) piti niitä erittäin tärkeinä ja peräti 95% kertoi viestintä- ja vuorovaikutustaitojen olevan työelämän kannalta vähintäänkin hyvin tärkeitä. Lähiopetuksen vahvuutena opiskelijat nostivat esille erityisesti sen, että viestintä- ja vuorovaikutustaitojen opiskelu on luontevampaa fyysisessä opetusympäristössä. Etäopetuksen etuna nähtiin sen joustavuus ja sitä pidettiin sopivana teoriasisältöjen opiskeluun. Etäympäristöihin liittyvä vuorovaikutusosaaminen nähtiin myös työelämätaitona.

Puhetaidon perinteestä etääntyminen on muuttanut yliopistoissa aiemmin *puheviestintänä* opetetun oppiaineen sisältöjä ja painotuksia esiintymistaidosta kohti asiantuntijan vuorovaikutusosaamista moninaisine sisältöineen. Tämä asettaa opettajille ja opetuksen suunnittelulle vaatimuksen toisaalta syvemmästä tutkimusperustaisen opetuksen sisällöllisestä osaamisesta, toisaalta opetussisältökokonaisuus tulee suunnitella tarkoituksenmukaiseksi ja oppimista tukea monipuolisesti eri osaamisen alueita harjoittavilla menetelmillä. Kasvavat ryhmäkoot ja tehokkuuden vaatimus tuovat lisää haasteita. Kuinka tarjoamme jatkossakin opetusta, johon opiskelijat voivat olla tyytyväisiä ja joka vastaa sekä heidän odotuksiaan että laajemminkin tunnistettuun työelämän tarpeeseen